

IMPLANTACIÓN DE INDICADORES ETIS E MODELO DE XESTIÓN DTS DO XEOPARQUE CABO ORTEGAL

PROXECTO DE IMPLANTACIÓN DE INDICADORES ETIS E MODELO DE XESTIÓN DESTINO TURÍSTICO SOSTIBLE (DTS)

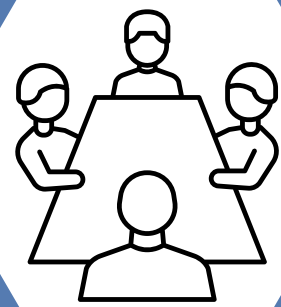
CONTEXTO

Proxecto enmarcado no Plan de Sostibilidade Turística en Destino (PSTD) financiado con fondos europeos NextGenerationEU, a través do Plan de Recuperación, Transformación e Resiliencia

OBXECTIVOS

-
- Fomentar a sostibilidade do turismo de forma transversal, mediante o deseño e a aplicación de instrumentos que melloren a planificación e a xestión turística do Xeoparque.
  - Capacitar e cohesionar o territorio, dotándoo dunha metodoloxía común que contribúa á mellora da competitividade e á creación dunha rede de colaboración entre concellos, empresas e demais axentes locais.

FERRAMENTAS NECESARIAS PARA A IMPLANTACIÓN DO MODELO DTS

**Comité de Seguimento da
Sostibilidade Turística e
desenvolvemento local do
Xeoparque Cabo Ortegal**

**Sistema ETIS de indicadores de
sostibilidade turística do
Xeoparque Cabo Ortegal**

LÍNEA TEMPORAL DO PROCESO DE IMPLANTACIÓN

FERRAMENTAS NECESARIAS PARA A IMPLANTACIÓN DO MODELO DTS

COMITÉ DE SEGUIMIENTO
DA SOSTIBILIDADE TURÍSTICA
E DESENVOLVEMENTO LOCAL DO
XEOPARQUE CABO ORTEGAL

NATUREZA XURÍDICA

Carece de personalidade xurídica propia. Actúa baixo a autoridade dos órganos de goberno da Asociación para a Xestión do Xeoparque do Cabo Ortegal.

OBXECTIVO

O seu **obxectivo** é garantir o seguimento e avaliación continua dos niveis de sostibilidade turística e desenvolvemento local no territorio do Xeoparque Cabo Ortegal, mediante a aplicación do Sistema de Indicadores ETIS.

ESTRUTURA E COMPOSICIÓN DO COMITÉ- 18 MEMBROS

Seccións permanentes

Presidencia (1)

**Secretaría técnica
(1)**

**Representantes da
administración local
(7)**

**Sector empresarial (2)
Sector asociativo (2)**

Seccións asesoras

**Representantes
admin. Supra local
(3)**

**Comisión técnica
de expertos/as (2)**

MEMBROS QUE FORMALIZARON A SÚA ADHESIÓN AO COMITÉ

Seccións permanentes

- **Presidencia:** Alberto Rey, alcalde de Cerdido
- **Secretaría técnica:** José Miguel Alonso Pumar, xerente da AXCO
- **Representantes da Administración local:**
  - **Concello de Valdoviño:** Alberto González Fernández, alcalde
  - **Concello de Cerdido:** Alberto Rey Paz, alcalde
  - **Concello de Cedeira:** Pablo Moreda Gil, alcalde
  - **Concello de San Sadurniño:** Secundino García Casal, alcalde
  - **Concello de Ortigueira:** José Valentín Calvín Fondevila, alcalde
  - **Concello de Moeche:** Beatriz Bascoy Maceiras, alcaldesa
  - **Concello de Cariño:** Ana María López Fernández, alcaldesa
- **Representantes do tecido empresarial local:**
  - **Mª Dolores Rubido,** turismo activo
  - **M^a del Carmen Villarnovo,** turismo activo e restauración
- **Representantes do tecido asociativo local:**
  - **Germán Alonso,** Terras de Ortegá
  - **Manuel Couce,** president AVCR Val de Moeche

MEMBROS QUE FORMALIZARON A SÚA ADHESIÓN AO COMITÉ

Seccións asesoras

- **Representantes da Administración supra local:**
  - **Dirección Xeral de Patrimonio Natural:** Enrique Jiménez, Xefe de Sección das Reservas da Biosfera
  - **Deputación de turismo da Coruña:** Maite Loureiro, Xefa de Sección de Promoción e Desenvolvemento Turístico
  - **Mancomunidade de Concellos de Ferrol:** Luis Alcalá, gerente
- **Comisión técnica de expertos**
  - **Francisco Canosa,** director científico da AXCO
  - -

FUNCIÓNS DO COMITÉ

01

**Supervisar e validar a
implantación e evolución
do Sistema ETIS**

02

**Avaliar o nivel de
sostibilidade turística e
desenvolvemento local**

03

**Propoñer medidas
preventivas ou
correctoras**

04

**Facilitar a
coordinación entre
entidades**

05

**Emitir/validar
informes técnicos e
recomendacións**

06

**Promover accións de
divulgación, participación
e transparencia**

RÉXIME DE FUNCIONAMENTO

- **Reunións:** Presencial ou virtual, 2 veces ao ano con carácter ordinario.
- **Quórum constitutivo:** Presidencia e metade máis un dos membros con dereito a voto.
- **Acordos:** maioría simple dos membros presentes con dereito a voto. En caso de empate, decidirá o voto de calidade da Presidencia.

FERRAMENTAS NECESARIAS PARA A IMPLANTACIÓN DO MODELO DTS

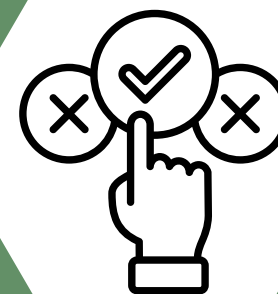
SISTEMA DE INDICADORES DE SOSTIBILIDADE TURÍSTICA
DO XEOPARQUE CABO ORTEGAL

QUE É UN SISTEMA DE INDICADORES?

Ferramenta tecnolóxica e estratéxica que...

Permite analizar datos e xerar coñecemento turístico para o destino

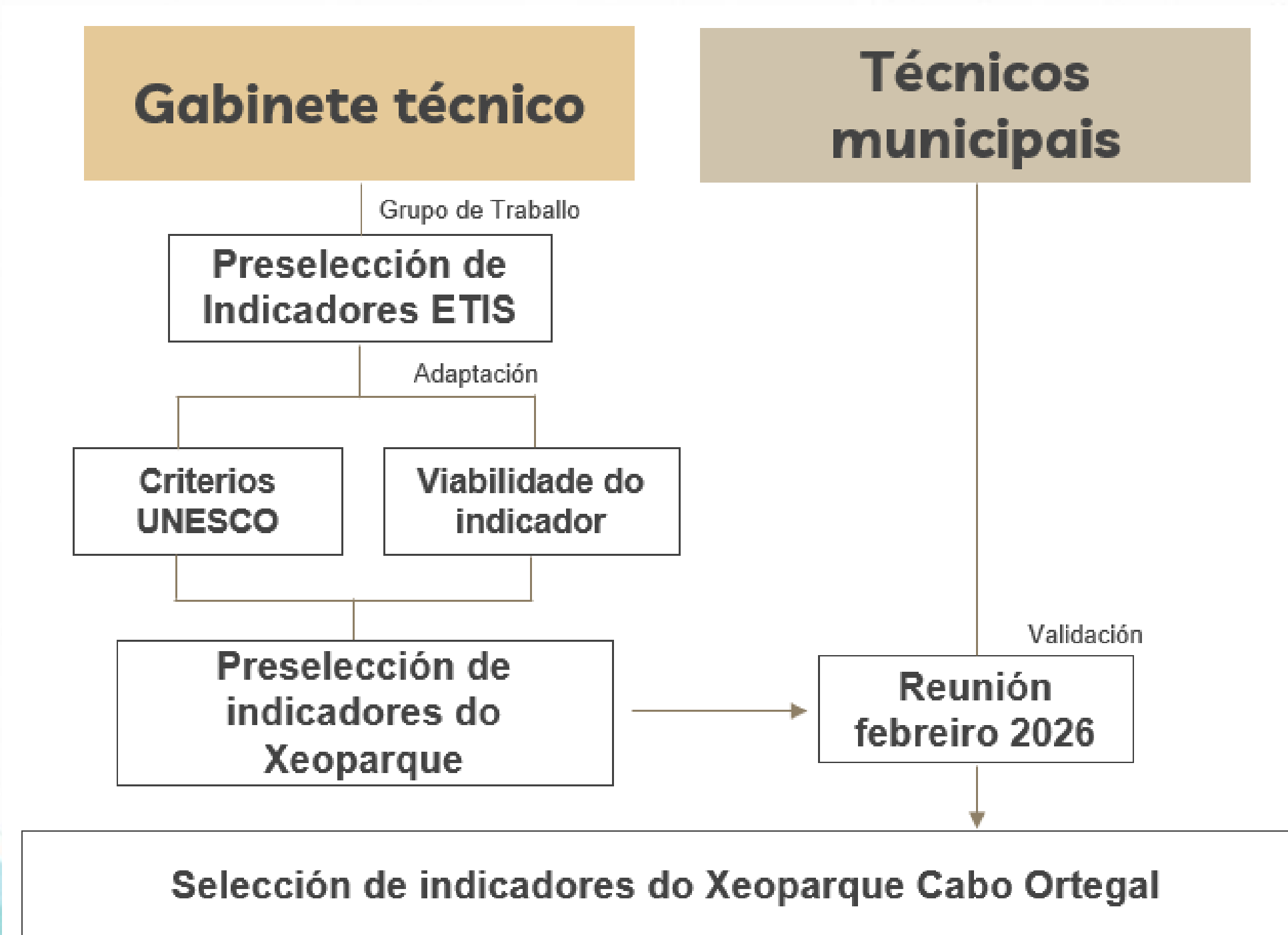

Facilita a toma de decisións informadas na planificación e xestión dun turismo máis sostible

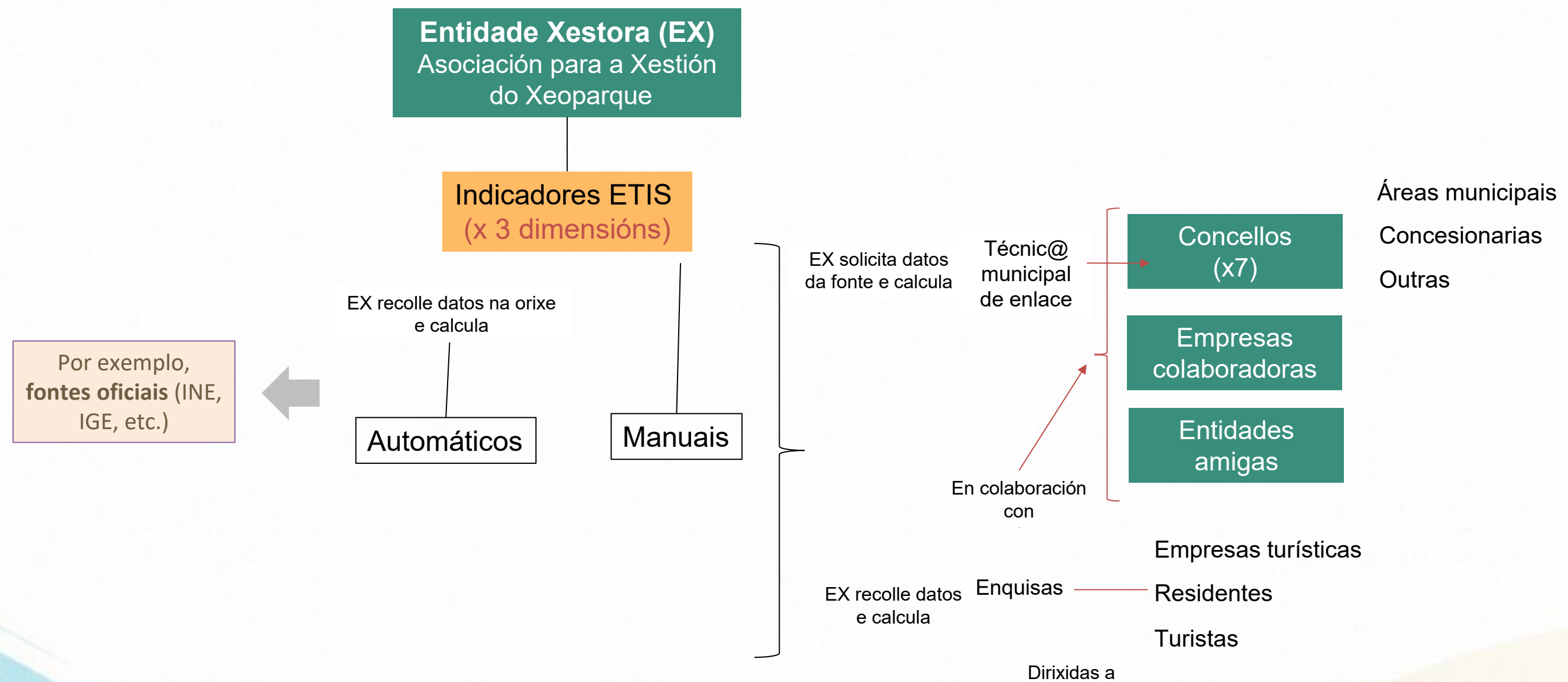

Impulsa a innovación, eficiencia e competitividade do destino na era dixital

PROCESO DE SELECCIÓN DOS INDICADORES

Diagrama de funcionamiento do sistema de indicadores

ÍNDICE DE INDICADORES

Dimensión
económica

Dimensión
ambiental

Dimensión
social

IE1: N° de empresas activas por tipo de industria turística e municipio	IA2: % de empresas turísticas que participan en programas de mitigación e adaptación ao cambio climático	IS1: % de establecementos turísticos con accesibilidade acreditada para persoas con discapacidade
IE2: % de turistas e excursionistas satisfeitos coa súa experiencia xeral no destino	IA3: % de empresas turísticas que separan os distintos tipos de residuos	IS2: Carga de poboación estacional asociada ao turismo e ás segundas vivendas (%)
IE3: % de visitantes que repiten ou regresan ao destino nun prazo de cinco anos	IA4: % de empresas que toman medidas para xestionar o consumo de auga	IS3: N° de eventos e actividades que poñen en valor a identidade e o patrimonio local
IE4: Gasto medio diario por turista e excursionista	IA5: % de visitantes que declaran empregar medios de mobilidade sostible como principal modo de desprazamento no destino	IS4: Índice de percepción da poboación residente sobre os impactos do turismo no destino
IE5: % de postos de traballo en turismo que son estacionais	IA6: Distancia media estimada da viaxe dos visitantes segundo lugar de procedencia	IS5: % de residentes satisfeitos co impacto do turismo na identidade local
IE6: Duración media da estada do turista	IA7: % de poboación segundo sistema de saneamento de augas residuais (rede municipal vs. sistemas individuais)	IS6: % de empresas turísticas cunha muller ocupando o posto de dirección xeral
IA1: % de establecementos turísticos que empregan certificacións voluntarias de calidade, sostibilidade ou responsabilidade	IA8: Xeración de residuos municipais por persoa equivalente	

RESULTADOS DA FASE PILOTO DE IMPLANTACIÓN DOS INDICADORES

PRÓXIMOS PASOS

CRONOGRAMA DE PLANIFICACIÓN E XESTIÓN DO SISTEMA

Actividades e tarefas	2027											
	Xan	Feb	Mar	Abr	Maio	Xun	Xull	Ago	Set	Out	Nov	Dec
1. Preparación do ciclo anual (ano seguinte ao de recompilación: ano t)												
2. Recollida de datos (ano anterior ao de recompilación: ano t -1)												
3. Sistematización dos datos (t-1)												
4. Calculo e visualización dos indicadores de sostibilidade turística												
5. Elaboración do informe anual de avaliación da sostibilidade turística												
6. Reunión do 1º semestre do Comité de Seguimento da Sostibilidade Turística												
7. Publicación do informe anual de avaliación da sostibilidade turística (t -1)												
8. Reunión do 2º semestre do Comité de Seguimento da Sostibilidade Turística												
9. Peche do ano e preparación ciclo seguinte (ano t+1)												

EXERCICIO 2026 - OBSERVACIÓN

- Este esquema anual responde ao funcionamento ordinario do sistema nun escenario consolidado.
- Tómase como referencia o ano 2027 (ano t), no que se analizan e presentan os datos correspondentes ao ano 2026 (ano t-1). Isto implica que o ano de análise e presentación dos resultados é sempre posterior ao ano no que se recompila a información.
- No caso do ano 2026, correspondente á primeira anualidade de implantación, prodúcese un desaxuste respecto do ciclo anual teórico debido a que, no momento de inicio do sistema, non se dispón aínda dun conxunto anual completo de datos. Por este motivo, durante a fase piloto desenvolvida nos primeiros meses do proxecto realizouse unha aproximación baseada en datos parciais, cun enfoque de análise trimestral.
- Durante o ano 2026, continuarase coa recollida de datos ao longo do exercicio ata dispor dun ciclo completo.
- En consecuencia, o primeiro informe anual completo elaborárase no exercicio 2027, unha vez dispoñibles os datos correspondentes ao ano 2026 completo. Será a partir dese momento cando o cronograma anual poida aplicarse de forma íntegra e recorrente.
- Polo tanto, neste ano non se publicará o informe anual. Sen embargo, o informe trimestral hoxe amosado será enviado aos membros do comité para que envíen suxerencias, medidas preventivas ou correctoras, etc.